

1.0. UVOD

1.1. Gastroenterokolitis - opšte karakteristike

Gastroenterokolitis je klinička dijagnoza za bolest koju karakteriše: mučnina, povraćanje, proliv, bolovi u stomaku i povišena tjelesna temperatura. To je riječ grčkog porijekla i znači: γαστήρ, *gaster* - želudac, + έντερο, *entero* - tanko crijevo, + ἴτις, *itis* - upala. To patološko stanje je praćeno upalom probavnog trakta koji obuhvata želudac, tanko crijevo, ponekad i debelo crijevo, čija je posljedica kombinacija proliva, povraćanja, te bolova i grčeva u stomaku. Sinonimi su mu: "crijevna viroza", "pokvareni želudac" ili "želudačni virus". Još se naziva "želudačna gripa" i "crijevna gripa", mada sa gripom nema nikakve veze. Po učestalosti drugi je najčešći uzrok zaraznih bolesti kod djece – iza akutnih respiratornih bolesti. Prema međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB), gastroenterokolitise možemo podijeliti na (WHO verzija 2013.):

- A09 - dijareja i gastroenteritis;
- K52.9 - Neinfektivni gastroenteritis i kolitis;
- K59.1 - Funkcionalna dijareja.

Izvori bolesti su:

- Bolesnici (pogotovo lakše oboljeli);
- Kliconoše – prolazni – dugotrajni više od 3 mjeseca – rekonvalescenti – kontakti;
- Životinje – *Salmonella spp.* – *Campylobacter jejuni/coli* – *Yersinia enterocolitica* – *Cryptosporidium*.

Bez obzira na etiologiju, svi enterokolitisi imaju kratku inkubaciju, od 12 - 48 sati. Najkraća je kod otrovanja, dok je nešto više od 6 dana inkubacija kod : *Rotavirus*, *Campylobacter*, *Shigella dysenteriae tip I* (u malom broju).

Klinička slika: proliv, povraćanje, abdominalne kolike, tenezmi (lažni pozivi na stolicu), osjetljivost trbuha.